

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU**

DPR – 501 – 04/09 – 003/2
Zagreb, 30. siječnja 2009.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
Uprava za obitelj
Zagreb, Trg hrvatskih velikana 6

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
Direkcija Zagreb
Zagreb, Margaretska 3

Predmet: Smanjenje novčane naknade za dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju koju roditelji ostvaruju temeljem Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, zaštita prava i dobrobiti djece

- izvješće, moli se
- preporuka, daje se

Poštovani,

Ured pravobraniteljice za djecu zaprimio je nekoliko predstavki roditelja djece s teškoćama u razvoju koji koriste pravo na dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, a koji se pritužuju na smanjenje novčane naknade stupanjem na snagu *Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama*.

Naime, kako vam je dobro poznato, do 31. prosinca 2008. ovaj je dopust bio uređen *Zakonom o socijalnoj skrbi* i *Pravilnikom o pravima roditelja djeteta sa težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad sa polovicom punog radnog vremena radi njege djeteta* te su se prava ostvarivala putem nadležnosti centara za socijalnu skrb.

Naknada je bila određena u visini pet osnovica za socijalna davanja. Sukladno tomu, naknada plaće je iznosila 2.000,00 kn. Osnovica za socijalna davanja od 400,00 kn bila je uređena odlukom Vlade još 2001. godine te je s vremenom postala nedostatna i neprimjerena u odnosu na rast troškova života. Stoga je u ožujku 2008. godine Vlada donijela odluku da se visina osnovice za utvrđivanje socijalnih davanja sa tadašnjih 400 kuna od 1. studenoga povećava na 500 kuna. Tom odlukom naknada plaće se roditeljima povećava na 2.500,00 kuna. Ista je isplaćena u prosincu 2008. godine kao naknada za studeni 2008. godine.

Međutim, stupanjem na snagu novog *Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama*, roditelji djece s teškoćama u razvoju svoja prava ostvaruju putem HZZO-a, a naknada plaće se propisuje u iznosu od 65% proračunske osnovice.

Proračunska osnovica iznosi 3.326,00 kn i nije mijenjala od 2002. godine. Sukladno tomu, nova naknada plaće iznosila bi 2.161,90 kn, dakle za 338,10 kn manje nego za studeni 2008. Veća naknada bit će isplaćivana na račune još tri mjeseca prijelaznog razdoblja, a potom bi se smanjila na spomenuti iznos.

Nezadovoljni roditelji su krenuli u borbu za zadržavanje stečenih prava i iznosa koji su do sada primali, uz napomenu da niti taj iznos, naravno, nije dovoljan za dostojanstven život.

Njihovo nezadovoljstvo najbolje oslikavaju riječi jedne od majki koja to pravo ostvaruje:
„Svi su se raspisali kako je novi zakon super, i očevi imaju pravo na dopust, naknade roditeljama su se ustabilile... Samo nitko nije prepoznao kome su uzeli sredstva da se to uspije provesti. 340,00 kn je zbroj mojih računa za vodu i struju, hvala im najljepša.“

Uz navedeno, važno je napomenuti da kada se roditelji obrate lokalnim uredima HZZO-a, djelatnici, prema navodima roditelja *„...samo tvrde da smo kod njih 1. ožujka 2009., a o naknadama ne znaju ništa!“*.

Spomenuto ukazuje na nedovoljnu informiranost i upućenost djelatnika koji su u izravnom kontaktu sa strankama, a koja je nužna kako bi svaki roditelj dobio kvalitetnu informaciju o sadržaju i načinu ostvarivanja svojih prava.

Slijedom svega navedenoga, molimo Vas temeljem čl. 11. st.1. i 2. Zakona o pravobraniteljstvu za djecu (NN 96/03.) da nas izvijestite o vašim saznanjima i aktivnostima vezanim za predmetni slučaj.

Ujedno Vam preporučamo, temeljem čl. 10 spomenutog Zakona da iznađete način kako bi se nastali problem prevladao u korist roditelja djece s teškoćama u razvoju te da učinite dodatne napore u podizanju informiranosti i spremnosti djelatnika podružnica HZZO-a, kako bi bili u mogućnosti pružiti konkretne i potpune informacije roditeljima koji ovo pravo ostvaruju.

S poštovanjem,

Pravobraniteljica za djecu
Mila Jelavić, dipl.iur.